

# SLOVENSKI NJAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor postnina znaša.  
Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrstne po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.  
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vratajo. Uredništvo in upravnivo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolba".  
Upravnivo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

## Cecilijansko društvo goriške nadškofije.

(Konec.)

Popoludne bil je bogoslov z lavretanskimi litanijsami. Te jedine so se pele v slovenščini.

Po maši je bilo zborovanje Ceciljancev, ki so zagovarjali svoje stališče z raznimi razlogi.

Po bogoslovu pa so se Ceciljanci in drugi narod shajali na prostornem vrtu veče gostilnice. Tu je bil začel župnik Dornberški gospod Kramer zopet govoriti. Razkladal je, kako so se vedli Nemci nasproti Slovanom v raznih vekih in dobah tudi v verskih zadevah. Rekel je, da Slovanom je previdnim biti tudi glede na petje po izreku, "Timeo danaos et dona ferentes". Začel je bil ravno pripovedovati o Wicingu in drugih Nemcih in se je videlo, da hoče dokazavati, kako je tudi Ceciljansko petje nekak nemški dar, ko začnejo neki še mladi gospodje bolj in bolj motiti besedo govornika. Naposlед se ta gospoda spozabi toliko, da začne popevati, predno je izvoljeni stolovnatev privolil v to. Gospod župnik reče na to, da proti gospodi, ki se vede toliko nedostojno, ni vredno, da bi dalje govoril, in pri tem je ostal, kljubu temu, da ga je množica narodova naganjala in prosila, naj je stvari še nadalje pojasnjuje.

Zares narod je gosp. župnika pazno poslušal in mu s ploskanjem odobraval zgodovinska pojasnila.

Gospodje pa, ki so ga motili, so pokazali, prvič, da se iz družbinskega življenja neso naučili niti najelementarniših pojmov o taktiki, še manj pa, da bi vedeli, kako se je vesti gostom v kaki družbi pod vodstvom določenega stolovnatev.

Videlo se je iz vsega, da se je gospoda tako zarila v svoja načela o cerkvenem petji, katera se imenujejo Ceciljanska, da ne more pretrpeti niti najpohlevnišega ugovora ali pomisleka. Že iz mnogih prepirov se je razvidelo, da Ceciljanci ne poznajo strpnosti, ki je potrebna za razgovaranje vsakaterih principov. — To so pokazali tudi že prejšnja leta zlasti v neosnovanih napadih na objektivno razgovaranje, ki je vedel č. g. Stanislav, prezasluženi

slovenski učenjak na goriški Kostanjevici. Kako jo derejo jednostransko in že slepo naprej, pokazal je naj jasnejše jeden zagovornik Ceciljanskega petja v Goriški, "Soči" v 29. št. od 15. julija t. l. v dopisu "Izza sv. Gore", kjer popisuje petje pri sv. maši v Kalu z naslednjimi b sedami: „Domači pevci in pevkinje so mej sv. opravilom lepo peli. Zdrav ukus pobožnega ljudstva je ohranil še nekaj koralnega petja. Ne sicer danes, ali pri drugej priliki sem čul v cerkvi, katero sedaj podirajo, ne le kor, ampak vso cerkev peti latinsko mašo. Ne rečem, da ni bilo napake vmes, a svoj glavni namen — vzbujevanje pobožnosti — je dosezalo boljše, nego poskočnice, katere se sem in tja slišijo po cerkvah. Nekateri vedno trdijo, da latinsko petje ni za naše cerkve. Naj pojde v Kal poslušat!“

In te besede govori gosp. dopisnik o priliki, ko je z drugimi tovarisi občajal praznik sv. slovenskih apostolov Cirila in Metoda!

Ali ni to pravi narobe svet? Ce ni, potem se je sv. Pavel v navedenem listu do Korinčanov jako zmotil in se meša v soglasji z njim ves drugi človeški in sosebno slovanski razum!

Ni gosp. župnik Dornberški brez povoda apostrofoval v cerkvi Ceciljancev, rekoč: Usmilite se naroda! Dajte mu preprosto domačo besedo v petje in z njo preprosto pesen!

Tu se spominjam pokojnega nadškofa goriškega, ki je prišel v gorske samote v cerkev, kjer ni bilo orgel. Tu so mu peli preprosto po domače občinski pevci; preprosta pesnica mu je toliko ugašala, da je ukazal, naj mu jo ponové pred farovžem duhovnega pastirja, in poslednjega, ki je skrbel za tako petje je še posebe pohvalil. Pozneje, ko je isti duhovni pastir preskrbel orgle, ga je nadškof pogral, češ, da je sebi in občini naložil brezpotrebno breme, potem, ko je narod dobro izhajal in v resnici brez orgel s preprostimi pobožnimi napevi mej seboj vzbujeval pravo pobožnost v cerkvi.

Istih načel se drži vzhodna cerkev in unijati, ki imajo jednakno osnovo sv. cerkvenih obredov, se še vedno drže prepevanja starih prekrasnih cerkevnih pesnij in napevov. Šta kje je zaslediti pobožni-

šega krščenika, nego je ogerski in galiski ruski unijat.

Imenovani učenjak Škrabec je priporočal Ceciljancem, naj prosijo, da se jim dovoli cerkveno petje v narodnem jeziku tudi pri petih mašah, in župnik Kramer je ironično zaklical: Ali hočete samo za tih maše slovensko petje? Hotel je menda reči: Ali hočete delati v cerkvi z narodom tako, kakor delajo z njim po mestnih cerkvah, kjer je slovanska maša na vse zgodaj prav za posle in v resnici samo za težake in tlačane slovanske krví?

Kar se dostaja tega, da Ceciljanci vsaj v dočlenih mejah privoščijo nekaj petja s slovenskim tekstrom, je pa odgovoriti, da ni še slovansko to, kar se oblači v slovansko obleko in nošo. Dokaze, da so napevi s podstavo slovanskega teksta tudi slovanski, je treba Ceciljancem še posebe dati; dolej so jih ostali dolžni. Največje zasluge imajo Ceciljanci goriške nadškofije v tem, da so nabrali dolej dva zvezka starejših pesni z napevi, ki se še tu pa tam prepevajo po slovenskih cerkvah na Goriškem. Za vse drugo jim pripisujemo dobro voljo in jim želimo iz vsega srca, da bi to voljo porabili za prava načela. Do teh je možno prodreti pa ne s slepo strastjo, ampak jedino s premišljenostjo mirnim potom.

Ceciljancem dajemo kot odkritosrčni prijatelji pobožnega naroda slovenskega v preudarek to, da je naš narod v tako hudem položaju, da nikakor ne utripi poskusov in potrate ne v tem, ne v drugem pogledu. Slovenski narod ne utripi, da bi se mu najboljše narodne moči tratile tam, kjer je očitna prisostnost, in kjer naravni zakoni narekujejo, da od takega polovičarskega osnutka ni možno pričakovati pravih uspehov. Kakor sta dosezala največje uspehe sv. Ciril in Metod v Slovanih jedino na podstavi narodnega jezika, jednakno se mora pridružiti zaresnosti cerkvenega petja tudi duh slovanski v napevih. Gorečnost, ki jo kažejo Ceciljanci nekako na neutrjenih potih zdaj, nam bodi porok, da se jim pojmi izjasnijo, in da potem s pravnimi nazori z isto gorečnostjo dosežemo, kar bi narodu v

## LISTEK.

### Ponedeljsko pismo!

Torej z "Nedeljskimi pismi" ste preskrbljeni, dohajajo Vam celo že iz "Hude luknje" in v boodečem nam je vsak teden "Nedeljsko pismo" tako gotovo, kakor za Henrika IV. vsakemu Francozu pečena piška na mizi.

A v ponedeljek pisati, pa ni, kar si budi; kdo bi neki pisal, ko je povsodi oficjalni "blau-montag", posvečen zbiranju telesnih močij za potnega obraza dela bodočega tedna; po Sloveniji menda ga sploh tako hitro ne dobite, gosp. urednik, ponedeljskega podlistkarja; raznih stavnostij, kjer se ne pije čista voda, neče biti konec. Gospoda je po toplicah, drugi verni kristijani po božjih potih romajo; torej kje ga dobiti?

Ako Vas je volja, imate me na svojej strani vsak ponedeljek; pišem Vam z Gorenjega Štajera — pod jednim pogojem; zahtevam namreč, da vzmete onega gospoda, kateri piše naslove na zavitke pri razpošiljevanji Vaših listov, malo v roke.

Ali veste, kak naslov Vam je naredil na tukajšnjo kavarno? — Nič manj, nego "Slav. Caffee Obermayer in L...!" Za pet ran božjih! V nedeljo zapazili so bili germanski gosti tisti zavitek,

gorjé Vam, g. urednik, da sedite takrat v kavarni, pojedli Vas bi bili, če ste kratkih nog. — „Das gibts nit, slavisches Caffee Obermayer; augenblicklich Tinte & Feder — oder wir bleiben aus! Wir haben deutsches Blut! — — — Kavarnar poprosil je mojega posredovanja, da sem razložil, kaj pomeni: slav. — — t. j. slavno. — Besni Nemci, kateri pak sicer pojedó veliko hrvatskih gnatij ter popijó mnogo slovenskega vina, potolažili so se polagoma, a zahtevali, da se "Slov. Narod" polaga na mizo v kotičku, sicer izostanejo. — Tu imate pogačo! Vaš list torej visi v zakotji!

Ne vem, kako se bode godilo Čehu sv. Janezu iz Nepomuka v kapelici proti Gössu? Teško će ga ne bodo deložirali, ker je Slovan.

Povprašal bi Vas za pojasnilo, pa kaj hočem, za "deutsches Lied" nemate v Ljubljani ušes, a ipak Vas hočem seznaniti z stvarjo! — Imenovana pesen poje se stoje s klobukom v roki. — Kaj pravite, g. urednik, kako ima Slovenec poslušati mile zvoke one pesni pri kaki javni veselici? — Moj prijatelj Jaka menil je, da se tisti čas še bolj široko usede, neoziraje se na "deutsches Lied", jaz pak sem menil, da je bolje začasno odstraniti se; godba, petje — je sicer mejnaročno, a "deutsches Lied" je samo za Nemce, torej moje prisotnosti ne treba.

Jaka je to ovrel, prišlo je "zares". — Šla sva na javno veselico, ulila nekaj kozarcev za zatilnik, program bil h koncu in naposled "deutsches Lied". —

Vse je ustalo ter se odkrilo; Jaka pak se istinito še bolj na široko usede ter zahteva še jedno kupico pristnega ječmenovca; moja malenkost šla je začasno na kegljišče. Po končani pesni vrnit sem se, a Jake ni bilo, odnesli so ga besni Nemci na ramah kakor Koburžana v Sredci. Natakarica pričala je zoper mene, vrnivšega se k mizi, mené: A der Herr ist a windischer. Nehoté zmisliš sem se na sv. Petra in ono deklo na Pilatovem dvorišči, toda jokal se nesem kakor sv. Peter. — Ampak pustili so me vendar pri mizi.

Torej, g. urednik, kdo je imel prav, jaz ali Jaka? Vi menite, da jaz; pa ni res. — Jaka je imel prav; kajti proti ovaciji na ramenih je protestoval rekoč, da hoče preje še plačati, toda neso ga boteli čakati, pil je zastonj — „Schon alles gezahlt“, so mu dejali, jaz pak sem moral plačati; on pil je zastonj, jaz sem plačal.

Dosti je; je res težko v ponedeljek pisati, težka glava. Mogoče bodoči ponedeljek zopet kaj, pa za Vaš koš ne.

Ljudevit.

resnici koristilo do pobožnost in s tem do prepotrebnega občega poblaževanja.

Sine vira et studio!

X+y.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 20. septembra.

Kakor se tudi veselje Dunajska nemška glasila izida dopolnilih volitev za češki deželnih zborov, vendar za židovsko-nemško stranko ta izid ni popolnem po volji. Res da Walter in dr. Buberl, ki sta samostojno kandidovala, ne pojedeta v zbor, toda vendar nujna izvolitev ne more biti po volji krivonosim židom, kajti oba sta odločna protisemita. Na nemškem Češkem se torej že začenja razširjati in ukorinjevati protisemitizem. Žalostno je pa tudi za liberalce, da je udeležba pri volitvah v mestih izvzemši Budejovice, bila tako slaba. Videlo se je, da se večina meščanstva za politiko dosti več ne briga. Naudušenost za nemško stvar vidno pojema. Tudi mej Nemci je že mnogo elementov, ki žele sporazumlenja, toda sedaj se še boje pokazati svoje mišljenje, ker bi jih velikonomski kričači takoj proglašili za izdajalce nemškega naroda.

### Vnanje države.

"Ruski Kurjer" priporoča, da bi se v Moskvi osnovalo splošno vseslovansko društvo, katere bi se pred vsem bavilo s slovanskimi kulturnimi vprašanji. Društvo bi se pred vsem pečalo z literarnim in znanstvenim delovanjem ter delalo za razširjanje slovenske zavesti med vsemi slovanskimi narodi.

Glavni vodja bolgarske opozicije, Dragan Cankov, ki sedaj biva v Carigradu, se še ne misli vrniti v pomovino. Zanj še sedaj ni prišel čas. Čakal bode, da se za Rusijo ugodnejše obrnejo razmere v Bolgariji. Usiljencu Koburžanu se pa on neće pokoriti. Sicer bi pa Cankov tudi ne bil varen življenju v Sofiji. Kdo ve, če bi vladni pristaši ga ne skušali ubiti in tako se znebiti največjega svojega nasprotnika. Pri sedanjih razmerah v Bolgariji je pač vse mogoče. — Ker se je uvela cenzura, nehalo so izhajati opozicijski listi. Opozicija sedaj nema nikacih glasil, torej ne bode vladni baš teško zmagati pri volitvah, zlasti ker bodo vladni organi že skrbeli, da opozicija ne bode mogla agitovati. Prost narod je pa še pre malo razvit, da bi se mogel ustavljati tacemu vladnemu pritisku — Da ne bi bivši vojni minister Nikolajev, ki ima velik upliv pri vojski, nasprotoval sedanji vladni, imenoval ga je knez svojim pobočnikom in povelenjnikom pete brigade. S tem je Koburžan jednega najnevarnejših nasprotnikov pridobil zase. — Jako malo se pa narod še briga za združenje obeh Bolgariji, ki se je izvršilo proti volji Rusije. 18. t. m. je minulo tri leta, kar se je zvršil Plovdivski prevrat. Lani in predlanskim se je na ta dan slavil spomin združenja bolgarskega naroda, letos se pa skoro v nobenem bolgarskem mestu za to niti zmenili neso. Samo v Plovdivu je bila mala slavnost; vidi se, da narod ne odobrava nobenega koraka bolgarskih mogotcev, ki bi se storil proti volji Rusije. Poslednji čas je knez vsprejel v privatni avdijenci zastopnike nekaterih držav. — Kako majhna da je varnost v Bolgariji, se je zopet pokazalo. Angleški diplomatski agent Connor je s svojo soprogo in članom angleškega parlamenta Leeghem napravil izlet v samostan Rilo. Ko sta agent in njegova soproga v samostanu se mudila, odšel je Leegh v gozd na lov. Več roparjev ga je napalo v gozdu in ne bili bi ga izpustili, da ni jim zagotavljalo, da je samo sluga ter nema de narjev. Agent s svojo soprogo in Leeght so se vrnili v Sofijo v spremstvu žandarjev.

Sedaj se še ne vede, kako se bode poravnali nemško-bolgarski spor. Povedali smo že, da ne verjamemo, da bi Bismarck tako osorno postopal proti Bolgariji samo zaradi razdaljenja nemškega podkonzula v Ruščku. Res je dogzano, da je prefekt Mantov surovou postopal proti zastopnikom velevlasti, vendar bi vsakdo misil, da bi morala Nemčija sedaj biti zadovoljna, če so Mantova odstavili, list, kateri je žalil nemškega podkonzula, ustavili in njega urednika zaprli. Nemčija pa s tem še ni zadovoljna, ampak hoče tri oklopnice poslati pred Varno. Zuano je, kako se je rad dal Bismarck potolažiti, ko so Španci v Madridu še na ves drugačen način razdalili nemškega zastopnika. Nemško diplomacijo vodijo gotovo sedaj vse drugače namere. Mogoče je, da hočejo v Berolinu na vsak način pridobiti Rusijo zase in tedaj hočejo Bolgare siliti, da se udajo Rusom, mogoče je pa tudi, da hočejo Nemci sami se ugnezdititi kje ob Černem morju. Na prvi pogled se bode to marsikomu kaj čudno zdelo, ker je Bismarck že večkrat se izjavil, da bolgarske zadeve niso Nemčiji nič mar, ali pomisliti je treba, da imajo diplomatij jezik, da svoje misli prikrivajo. Nek francoski list je zadnje dni objavil vest, katero je zvedel iz zanesljivega vira, da je že za Berolinskega kongresa Bismarck turškim odposlancem predlagal, da bi se Varna prepustila Nemcem, ki bi tam seveda napravili močno morsko pristanišče. Bismarck bi bil potem delal nato, da bi se Bolgarija bila bolj pomanjšala ter bi bila njena stolica v Trnovem. Turški odposlancem razkladal je Bismarck, da bi Nemčija potem Turke varovala pred Rusi. Za ta predlog pa niso mogli pridobiti sultana,

ki se je baje izjavil, da dobro ve, da mu Rusi niso naklonjeni, toda ne ve, kaka sosedna bi bila Nemčija. Da se pa v Berolinu za balkanske zadeve nekaj bolj brigajo, kakor bi si kdo mislil, kaže to, da Nemčija toliko gleda, da se zboljša turška vojska. Poslali so v Carigrad mnogo visocih nemških častnikov, da so preorganizovali turško vojsko. Nemški veleposlanik v Carigradu se je vedno prizadeval pridobiti si velik upliv v turških vladnih krogih. Kdo ve, če nemški instruktorji v turškej vojski niso pravi pionieri nemščine na Balkanu.

Srbška vlada je imenovala Živo Karabičevića Belgrajskim nadžupanom. Prejšnji nadžupan Nikolajević je na lastno prošnjo imenovan zopet profesorjem na veliki šoli. Nov župan je vladni pristaš, prejšnji je pa bil naprednjak. — V nekaterih volilnih okrajih bode pri volitvah za skupščino vender huda borba med liberalci in radikalci v Kragevcu, Šabaci, Požarevcu, Lepenini in nekaterih drugih krajev postavili sta obe stranki svoje kandidate. Radikalni listi se protožujejo, da vlada dela za liberalce.

Rusi nič ne zaupajo Nemčiji, če tudi poslednja v bolgarskem vprašanju odločno zagovarja ruske zahteve, da se odstrani Koburžan, in celo pri drugih vlastih deluje za Rusijo. V Peterburgu so preverjeni, da sedaj še ni prišel pravi čas za odstranitev samozvanca. Ko bi se Bismarck res posrečilo, ga spraviti iz Bolgarije, bi Rusiji ne bilo nič pomagano. Nastavil bi se zopet kak Rusiji sovražen regent. Da bi kak Rus prišel za regenta, tega sedaj še ne dovolijo Avstrija, Italija in Anglija. To tudi dobro ve že zeleni kancelar, zategadel pa tako dela proti Koburžanu. Nemčija bi po odstranitvi Koburžanovem vse storila, da bi kak Nemec prišel za regenta v Sofijo. Govoré že, da bi se Holz paša imenoval bolgarskim regentom. S tako rešitvijo bolgarskih zmešanj pa Rusi ne morejo biti zadovoljni. Bolgare je osvobodila Rusija, ne pa Nemčija, in v Sofiji mora odločevati ruski, ne pa nemški upliv. Rusija še lahko čaka, Koburžan se itak ne bode mogel obdržati, in velevlasti bodo prej ali slej morale spoznati, da se brez sodelovanja Rusije v Bolgariji ne dajo napraviti redno stanje. Privolile bodo nazadnje rade v želje Rusije, da le jim bolgarske zadeve ne bodo več napravljale skrbij.

Francoski listi se še vedno bavijo z manifestom grofa Pariškega. Nekateri konservativni listi ga ja o hvalijo, in se veselijo, da je grof s tem jedenkrat storil odločni korak. Drugi pa zopet očitajo pretendent, da se je izneveril monarhičnejši ideji, ker se v svojem manifestu omenja plebescita. Ravno tako niso bonapartični listi jednacih misli o tem manifestu. Nekateri trdijo, da je grof Pariški popolnem si prisvojil ideje cesarstva ter ga najtorej imperialisti podpirajo, drugi pa zopet misijo, da hoče le s to zvijačo zvesti na prestol, potem bi pa hitro začel delovati v nasprotnem duhu. Sicer pa poslednji misijo, da je dolžnost delati še nadalje za princa Napoleona. Baš zaradi teh nasprotstev med francoskimi konservativci ni misliti, da bi manifest Orleancem kaj koristil.

### Dopisi.

Iz Buzetčine v Istri 16. septembra.  
[Izv. dop.] Misil sem že večkrat oglasiti se iz naših krajev, ali pustil sem, misleč si, "kaj mesec haja, ako pes nanj laja". No, dalje ne morem notraujega čuta prevladati, da ne objavim naših žalostnih razmer v tužni Istri. Dobivši v roke najzagrizenejši ireditistični list "Indipendente" z dne 29. avgusta št. 3708 "Le elezioni in Istria", kjer se ves žolč izliva na narodno duhovščino, posebno slovensko, laži in izmišljotine od početka do kraja. Prilagam Vam dotični članek, da ga blagoizvolite pretiskati v Vaš cenjeni list, da častiti bralci lahko sodijo, s kakšnimi nesramnimi in lažnjivimi sredstvi deluje "Irredenta". Imel sem večkrat sam priliko poslušati v kopelji sv. Stipana pri Buzetu razgovore ireditistov, ki mene niso poznali, ki sem jim sam večkrat prav dobro pritraval, da sem bolje čul njihove misli. Oni ne morejo pozabiti poraza v Pazinu, Buzetu, Višnjani in boje se zopet za jedno najmočnejših trdnjav v Motovunu, za katero bode odločilni dan započel 19. in zvršil se 23. t. m., torej trajal celih 5 dnij. — Započelo se je razgovaranje, da so se že vsa sredstva poskusila v času pisih in s krvimi tožbami, da bi se zmanjšal upliv voditeljem naroda, da pa vse nič ne pomaga, temveč, da je vse huje, torej da bode treba najskrajnejšega sredstva — pri teh besedah jim je besed zmanjkalo, a bral sem na njihovih obrazih, da niso imeli pravega zaupanja drug v druga in da bodo ta sredstva javni napadi, kakor zahteva njihova kultura, da bi na ta način slovensko duhovščino preplašili, da pobegne na Kranjsko. — Bili sta v Motovunu dve italijanski stranki, Notarova in Corazina; Notarova, videvši, da nič ne opravi, potegnila je rep mej noge in se izgubila; Corazina pa odločila braniti se do zadnje kapljke krvi. Glava tej stranki je dr. Giovanni Corazza, kakor mu tukaj

pravijo "advokat od krav", ker ima z našimi kmeti veliko poslov (o tem bi imel veliko pisati, ali pustim za drugikrat). Agitacija je strašna. Kmetje se kličejo, grozi se jim, delajo se tožbe, ni mogoče vsega popisati. Ako jim ne bode pomoglo slabo leto, drugo gotovo ne, ker narod je izprevidel in hoče složno proti sovražniku udariti. Bati se je velik izgredov, ali trezni narod bode gledal, da se jim izogne, politično oblastvo pa, da jih prepreči. V nasprotnem slučaju branil se bode narod sam, ker se bode v velikem številu udeležili volitev. O izidu in drugih stvareh bodete obveščeni, ako Vam drago, mej tem Bog blagoslovi in sreča junaška!

S Primorskega 17. sept. (Pro Patria v Italiji.) Ali so modri ti Dunajski židovski in požidjeni liberalci! Nad južnotirolskimi Italijani se hudujejo, da sezajo v tirolske Nemce s svojim novim šolskim društvom Pro Patria. V istem listu se pa n. pr. N. F. P. veseli, da isto društvo "Pro Patria", snuje večrazrednice v Goriški Podgori, in se še bolj veseli nad svojim dopisnikom, ki sporoča da hoče "Pro Patria" osnovati jednak večrazrednico v Stari Gori ali "Rosenthal" pri Gorici. Istim liberalnim Nemcem ni prav, da se razširja "Pro Patria" po vsem Italijanskem v podporo južnim Tirolcem laške krvi; veseli jih pa, da hočejo Propatrijani poseči s podporo, nabранo v Italiji, mej Srbohrvati v Spljetu, in v obče po Dalmaciji, kakor po slovanskih primorskih pokrajnah.

V Vicenci je govoril predsednik Tridentskoga alpinskega društva baron Malfatti govor, zaradi katerega ga posebno odlikujejo Italijani z druženega kraljestva. Italijani so ob tej prilikli slavili naprej združenje "italijanskih alp". Slovenci vedo, da k tem alpom prištevajo tudi Trnovski gozd, Hrušice in vse pogorje Triglavovo. V zmislu društva "Pro Patria" snujejo in razširjajo Italijani po svojem čevlji jednak društvo, kakor je Berolinski nemški Schulverein. S pomočjo tega zunanjega društva hočejo Tridentinski "Alpinisti" in pa Propatrijani vsekako poitaliančiti južne meje nemškega prebivalstva na Tirolskem in še bolj slovanske pokrajine na Primorskem in v Dalmaciji. Nemci in Italijani so se torej združili v našem cesarstvu in zunaj naše države proti avstrijskim Slovanom v obče, in proti primorskim in dalmatinskim posebej.

Kje torej zbrati toliko gmotnih močij, da bi se primorski Slovani upirali takemu, v zgodovini malo da ne nezaslišanemu početju dveh velikih narodov nasproti peščicam umetno razdrobljenih slovanskih oddelkov.

Tu je samo dvoje možno: Ali se mora naša država odločiti, da utrdi z narodno samoupravo sosebno tudi Slovane na jugu, ali pa morejo ti Slovani, katerim preti neizogiben pogin, prositi pomoč pri drugih Slovanih. In poslednji čas je, da osnujejo zunaj Slovani jednaka društva, kakor je nemško šolsko v Borolinu, in kakeršno snujejo za Italijane zdaj v Rimu. Še tako, če Slovani pritečejo avstrijskim Slovanom na pomoč, ne bodo mogli poslednjih braniti, se uspešno proti velikanskim naravom najnovejše italijanske in nemške kulture. Ta kultura rije proti vzhodu, od juga in severja; naj gledajo avstrijski državniki, da ne bo ta elementarna moč krepkejša, nego lastna sila skupnega cesarstva! Slovanskim poslancem pa tudi ta doni: aut — aut! Cincanje in paktovanje za malenkosti — ne kaže ura več!!

Iz Dornberga na Goriškem, 17. septembra.  
[Izv. dop.] (Podružnica sv. Cirila in Metoda. Shod Ceciljanskega društva). V četrtek 15. t. m. je bil za našo občino jako zanimiv in redek dan. Naroda je došlo obilo, ker je bil danes sonenj za trgatev ("bendimo"). Pragnali so na prodaj iz sosednjih občin mnogo lepe goveje živine. Kupil pa si lehko tudi vsakovrstne posode za sadje in vino.

Da pa je imelo biti ta dan kaj posebnega, kazalo se je o tem, da so bile tu pa tam razobesene narodne in druge zastave. V resnici si videl, kako so dohajali duhovniki, učitelji in rodoljubi od vseh strani. Bil je danes shod Ceciljanskega društva, ki je k peti sv. maši poslalo 40 pevcev. Ti so pokazali, da so izvezbani v petji, kakor ga jim predpisujejo društvena pravila. Cerkev Dornberška je bila vsa polna praznično oblečenega naroda. Vse se je lepo izvršilo. Gospod Dornberški župnik je v cerkvenem nagovoru pozdravil doše pevce in je narodu priporočal, naj se spomni društva sv. Cirila in Metoda.

Po sv. opravilu je najprej sam g. župnik počel pod zvonikom zbrani narod, kako je potrebno podpirati društvo sv. Cirila in Metoda, in je izrekel željo, da bi občani Dornberški, Prvaški in Rifenberški združili se za samostojno podružnico sv. Cirila in Metoda. Še neki drugi gospod je potem pojasnil tako potrebo s tem, da je navedel, koliko udov imajo že Nemci v Berolinsku in v obeh avstrijskih nemških šolskih društvih, in potem v laški „Propatriji“. Povedal je ljudem, kako celo v Monakovem neko nemško društvo skrbi za tuje Nemce, h katerim prištevajo tudi avstrijske Nemce. In ravno tako je stvari pojasnil o Italijanh.

Narod je nevarnost razumel in takoj so začeli dajati majhne svotice in se ob jednem upisavati, da bodo dali še več. Nekateri so se takoj upisali kot letniki, vse pa je kljalo in izrazilo voljo, da hočejo od kraja po svoje pripomoči v to, da se osnuje navedena podružnica. Videlo se je, da je treba narod samo poučiti, pa se vname v požrtvovanje. Ko je popoludne pri skupnem narodnem shodu g. Dornberški župnik šel okoli s krožnikom, je takoj nabral lep znesek, ki dojde glavnemu društvu v Ljubljano kmalu v sopomoč. Zares je bila tudi prava prilika zato.

Ravno Dornberg je pripraven tudi po svoji starosti, da daje zgled drugim občinam v okolici. Kajti tu so še spomini iz davnih časov. Kdor je došel danes prvikrat v Dornberg, je opazil na poti proti cerkvi nad kamnenimi vrati kmetskega dvořišča kamnasto izdelano glavo prastarega sloga, glavo brez lobu ali črepinje, v kateri se možgani. Namesta tega sloni nad glavo čveterostranski, pravogelnii prizma z basrelievom v podobi izsekane zvezde. Dornberški župnik g. Kramer je napravil za ta dan napis, ki trdi, da je bil to paganski bog luči, ki kaže pot (proti današnji cerkvi) do luči življenja. Imenoval ga je po svoji razlagi Sventovida. Vsekakor je obraz one glave vreden, da si ga ogledajo celo slovenski starinarji.

Zopet druga zanimivost je to, da je na po-prečnem kamnenem stebru nad postranskimi vrati v Dornberško cerkev glagolitišk, krasno izdelani napis, ki ga je tolmačil pokojni slovenski učenjak Štefan Kocijančič z besedama: Jurij Popa. Poleg napisa stoji letnica: MDLXXIII, in v resnici je bil 1574 svečenik istega imena duhovni pastir v Dornbergu. Takih glagolitiških napisov je polno pri stareh cerkvah v Vipavski dolini; tudi se tu pa tam hranijo še neporabljeni zapisniki in arhivi v župnijah istih cerkva! Vse to dokazuje poleg ustnih sporočil, da so Bogu služili v staroslovenskem jeziku še pred malo stoletji, kakor se to še godi danes v bližnji Istri, v Dalmaciji i. t. d.

Cecilijanci so šli takoj po maši zborovat v novo šolsko poslopje. Tu se neki niso posebno laskavo izražali o onih, ki se ne ujemajo popolnem z načeli in pravili, kakeršna veljajo za Cecilijansko društvo na Goriškem. Zborovanje pa ni trajalo dolgo in obsegalo nobenih sklepov za kake prenaredbe ali nadaljnje delovanje. Tudi pri obedu, ki je veljal za nekak banket, se ni vršila nobena napitnica ne na papeža, ne na cesarja ali kakega drugega načelnika, kakor je to v obče ob takih prilikah v navadi. Še le po bogoslovu popoludne, ko je bilo zbrano veliko naroda poleg in mej Cecilijanskimi društveniki, je spregovoril g. župnik Kramer nekoliko. Ali besede njegove nekaterim niso ugajale; zato je prenehal, predno je bil namenjen, kar pa ni bilo po volji večni naroda, ki je došel na skupno prosto razgovaranje.

V obče so trdili proti koncu, da so nekateri ravno mej Cecilijanci vedli, kakor bi ne bil niti preprosti narod pričakoval. Shod Cecilijancev pa se je kazal, kakor da bi ne imel nobenega vodje ali predsednika ta dan.

Dobro je bilo, da so pevci z raznimi točkami posezali v prosto zabavo; drugače bi ne bili vedeli, da so ta dan navzočni sredi naroda društveniki, ki imajo namen toliko uplivati na isti narod. Oni, ki so shod vodili ali ne vodili, vedo gotovo najbolje ali so vse prav izvršili po zahtevah takih shodov in po zahtevah dostenosti nasproti onim, ki so jim za shod preskrbeli in priredili vse potrebno.

Narod pa je bil zadovoljen, da je slišal mnogokaj novega in poučnega in pred vsem tudi, da je tudi on pristopil mej podpornike prepotrebne podružnice sv. Cirila in Metoda.

## Domače stvari.

(Od nekod) nam prijejo: Razgovarajo se tu pa tam, kako bi bilo možno prisiliti, da dr. pl.

Gautsch prekliče naredbe gledé razpusta nekaterih srednjih šol. Vladni listi oporekajo in opisujejo stvar, kakor da bi ne bilo nobenega upanja do tega preklica, češ, da bi trpela vsled tega vladna avtoriteta. Na to je spomnite ne samo, da so iste vladé preklicale že mnogo svojih lastnih naredb in odlokov, ampak da je celo minister Gautsch to in ono „polajšal“, kar je najprej ostro zaukazel. Tako je prešlega poletja ostro prepovedal, da bi smeli srednješolski profesorji poučevati privatno učence, ki so na istih zavodih, kakor profesorji sami. Zdaj pa se že sliši, da je ta ukaz bistveno uničen, in sum mej profesorji, ki so bili navajeni postranskih dohodkov iz poučevanja dijakov svojih zavodov, se je vsled tega popolnem pologel. V obče sodijo šolniki, da se je minister pl. Gautsch prenagli tu in tam. Ergo, kar se je preklico na jedno stran, je možno tudi na drugo izvršiti. Naj navedeni primer služi komur treba.

— (Naš rojak g. poročnik F. Kaucič) je v „Vedett.“ 70. štev. prav lepo popisal, kako sijajno se je v Djakovem praznoval presvetlega cesarja rojstni dan. Vladika Strossmayer se mu je za to zahvalil v posebnem pismu, ki slove v predvodu: „Velecenjeni gospodine! Vašej intelecenciji in Vašemu srcu je na čast, da ste slavnostni dan 18. avgusta tako resnično, tako živo in za nas tako častno opisali. Hvala lepa! Ostajem s posebnim spoštovanjem Vaš

najudaniši

J. J. Strossmayer l. r. škof.

Djakovo, 5. septembra 1887.

— (Imenovanje.) Davčni kontrolorji Vincenc Waida, Rihard Murgel, Anton Nučič, Anton Orehek in Fran Schinkouz imenovani so davkarji v IX. razredu; davčni adjunkti Fran Skrem, Fri derik Martinčič, Leopold Ape, Jarnej Killar, Viktor Andrioli in Josip Ferlič pa davčnimi kontrolorji v X. razredu, artilerijski naddesetnik Raimund Krašovič in davčni praktikantje Rihard Mally, Teodor Lappain in Nace Mohorčič pa davčni adjukti v XI. razredu.

— (V Spljetu) je dosedanji župan dr. Bulat zopet voljen. Dr. Bulat, je vnet Hrvat. V občinski odsek so voljeni sami Hrvatje.

— (Proti poslancu Turkolju,) upokojenemu stotniku, začelo se je častnosodnijsko postopanje od kompetentne vojaške oblasti zaradi njegovega postopanja v hrvatskem saboru, zlasti ker je podpisal adreso Starcevićevu. Turkolj je poslanca Schwarca, rodom Žida, ki ga je hudo napadal v zboru, pozval na dvoboj.

— (V II. mestno peterorazredno dško ljudsko šolo na Cojzovej cesti) ustavilo je začetkom šolskega leta 1887/8. v I. a razred 63 učencev, učitelj g. Kokalj Fran; v I. b razred 68 učencev, učitelj g. Razinger A.; v II. a razred 76 učencev, učitelj g. Žumer And.; v II. b razred 83 učencev, učitelj g. Bahovec Fr.; v III. a razred 67 učencev, učitelj g. Armič Leop.; v III. b razred 75 učencev, učitelj g. Krulec Ivan; v III. c razred 45 učencev, učitelj g. Punčuh Fr.; v IV. razred 1. odd. 61 učencev, učitelj g. Pavlin Fran; v IV. razred 2. odd. 72 učencev, učitelj g. Rak telj Fran; v V. razred 56 učencev, učitelj g. Belar Leopold. Vklj. 666 učencev. Učitelj verouka na tej šoli je preč. gosp. Smrekar Ivan, vodja g. Belar Leopold.

— (Le pomemno ključarsko delo) izvršil je v delavnici tukajnjega ključarskega mojstra g. A. C. Ahčina za deželni muzej Rudolfinum, namenjeno za nad vrata pri glavnem uholu, popolnem iz kovanega železa in v renesanskem slogu, delavec te delavnice gospod Janez Spreitzer rodrom Ljubljancan, ki se je v delavnici g. Ahčina ključarskega obrta izučil, potem pa na Dunaji hodil v obrtno šolo. To je jako lepa ograja, ki ima v sredi kranjski deželni grb, ki ga obdajejo arabeske in trta. Drugi dve ograji za stranska vrata pri glavnem uholu Rudolfinuma imela bosta jedna Ljubljanski mestni grb, druga grb kranjske hranilice „uljnak“ jednakno okinčana. Delo je razstavljeno na ogled na dvorišči hiše g. Ahčina v gledaliških ulicah št. 8, od 20 do 22. septembra.

— (Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) ustanovila se je v nedeljo dne 18. t. m. v Podbrezji za „Naklo in okolico“. Začasni odbor je tako-le sestavljen: g. Anton Zarnik, župnik v Naklem, prvomestnik; Tomaz Šlibar, župnik v Duplah, njega namestnik; kaplan J. Brezovar, zapisnikar;

Fran Bohinec, župnik v Križi, njega namestnik; Fran Pavlin, v Podbrezji, blagajnik; Lovro Krištof, župnik v Kovorji njega namestnik. Podružnica že steje 7 ustanovnikov in večletnikov.

— (Beda na Furlanskem.) Te dni so furlanski župani imeli shod, in se posvetovali, kako bi se preprečil preteči glad. Ker tri meseca skoro ni bilo dežja, neso Furlani skoro ničesar pridelali. Delavci se hočejo izseljevati v Ameriko, toda za pot jim primanjkuje denarja. Prihodnjo zimo bode zopet „pellagra“ močno razsajala po Furlanskem. V Goriški bolnici jih je že mnogo za to boleznijo bolnih. Nekaj zaslužka bodo že dobili delavci, ker se bode letošnjo zimo začelo sušenje barja pri Tržiči, a za vse prebivalstvo to ne bode zadostovalo.

— (Izpred porotnega sodišča.) Zatoženec France Godec postal je iz krojača trgovca z izdelano obleko. Nadejal se je, da bode hitro oboğatel, kakor drugi, ki so se pečali s tako trgovino. Pomislil pa ni, da sedaj ni ugoden čas, ko se v vsakem kotu mesta že prodaja narejena obleka. Z ženo se je vedno preprial, kar tudi ni pospeševalo trgovine. Vedno bolj je bil v denarni zadregi. Premišljeval je, kako bi se mogel opomoči, in začeti novo življenje v obožavane Ameriki. Svojo prodajalnico z obleko je zavaroval za petkratno vrednost, 5000 gld., pri zavarovalni družbi „Azienda“. Sedaj je bila njezina jedina misel, kako bi z ognjem uničil zavarovan blago in dobil zavarovan v soto. Kupil je pol kilo smodnika, preskrbel si je zapalnice (zündschnüre), žveplenik raztresel po vsej prodajalnici, iz visočine navzdol obesil mnogo papirja, da bi ogenj hitreje kviško šril in uničil višje spravljeno obleko. Zakuril je v prodajalnici in šel mirno spat v tretje nadstropje, misleč, da bode vse pogorelo, ter mu bode zavarovalnica izplačala vso zavarovan v soto, potem pa hajd v Ameriko. Ljudje so pa hitro zapazili smrad, kajti obleka se ni hotela prav vneti, temveč je le tla. Požarna brama in policija bila je takoj na mestu, ter otelo se je mnogo, če je tudi poškodovano. Pri požaru se je zatoženec jako sumljivo obnašal in so ga redarji zategadel zaprli. Tajil je pri policiji, v preiskovalnem zaporu in glavnej obravnavi. Izgovarjal se je, da so morda njegovi pomočniki ali vajenci neso ugasnili ognja v peči. Dokazalo se je pa, da dolgo ni hotel dati ključa, ko se mu je naznanilo, da gori v njegovi prodajalnici, in da je bil nakupil smodnika. Priče so izpovedale, kako mirno je gledal, da ogenj uničuje njegovo blago. Porotniki potrdili so vprašanje, glaseče se na hudodelstvo goljufije, in sodišče je obsodilo Godca na štiri leta težke ječe, poostrene s postom.

— (Potres.) Od 13. do 14. t. m. bil je močen potres v več krajih v Banatu. Najhujši je bil v Nemškem Sv. Petru, v Temeškem komitatu. Trajal je tri sekunde. Več hiš je poškodovanih. Mere potresa bila je od jugozapada proti severovzhodu.

— (Avstrijec — paša.) Egiptski podkralj imenoval je bivšega Lloydovega kapitana Jurija Privilegija pašo.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 20. septembra. Sodnja obravnavo proti Zalewskemu pričela. Zalewski priznava, da je kriv.

Sofija 20. septembra. Reuterjevo poročilo. Predvčeraj ob obletnici združenja obeh Bolgariji patriotske demonstracije skoro v vseh mestih Bolgarije in Vzhodne Rumelije, zlasti v Plovdivu, kjer je bilo veliko naudušenje. Odposlalo se je več telegrafičnih častitk Stambulovu, Stranskemu in Stojanovu.

Peterburg 20. septembra. Turški veleposlanik Šakir paša šel za štirinajst dnij na dopust v Krim.

Praga 19. septembra. Župan Vališ je umrl za mrtvoudom. Namestnik baron Kraus izrekel svoje sožalenje v stanovanji pokojnika. Mestni svet sklenil v izredni seji, da se pokojnika pokopanje na občinske stroške.

Carigrad 19. septembra. Nemški poslovodja naznanih je Porti, da je Nemčija popolnem zadovoljna z zadoščenjem, katero je dala bolgarska vlada, torej stvar poravnana.

Bruselj 19. septembra. Princ Viktor Napoleon poklical je semkaj odličnejše bonapartiške senatorje in poslanke, da se z njimi posvetuje o manifestu, kateri bode tako odgovor na manifest grofa Pariškega.

## Zahvala.

Vsem, ki so pripomogli, da se je povoljno in uspešno izvršila veselica, katero je v nedeljo 18. t. m. v Schreinerjevi pivarni priredila Šentpeterska podružnica v prid sv. Cirila in Metoda družbi, vzlasti pa gospicama deklamovalkama, gospicam, ki so razprodajale srečke, obče čisljenemu pevskemu društvu „Slavec“ na izbornem petji, posebno gospodu pevovodji in gospodu Iv. Medenu, dalje darovateljem lepih dobitkov, gostilničarici gospé Franji Tanko na dobre postrežbi, kakor tudi p. n. občinstvu, ki se je udeležilo veselice toli blagohotno in darežljivo izreka tem potom najtoplejšo zahvalo

veselični odbor.



prinaša v 18. številki naslednjo vsebino: I. Mirko: Vzdih. (Pesen.) — II. Zamejski: Toga. (Pesen.) — III. Hanja. Poljski spisal H. Sienkiewicz. Prev. M. Vrnilež. VIII. — IV. Njekoliko dumidi za blgarskata literatura. Ot. Kitaneva. (Prenesel bolgarski izvornik v latinico i prevet na slovenski A. Bezenšek.) (Dalje.) — — V. Milko Gabrovič: Na brugu. (Pesen.) — VI. Oltar sv. Cirila in Metoda v Ahenu. Spisal dr. Milkovič. IV. — VII. Národné blago v belokrantsko-národnem kroji. (Nábral Ant. Kupljen) — VIII. Pogled po slovanskem svetu: 1. Slovenske dežele. — 2. Ostali slovanski svet. — 3. Književnost. — SLIKE: Franovo nabrežje v Ljubljani. — Škofova Loka. — Kranj. — „SLOVAN“ velja za unanje naročnike za vse leto 5 gld., za pol leta 2 gld. 50 kr. in za četr leta 1 gld. 25 kr.; za Ljubljanske: za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr. in za četr leta 1 gld. 15 kr.; za dijake pa: 3 gld. 60 kr.



**Loterijne srečke** 17. septembra.  
Na Dunaji: 12, 44, 66, 39, 32.  
V Gradeči: 11, 39, 30, 87, 1.

### Umrli so v Ljubljani:

17. septembra: Janez Mestek, delavčev sin, 1 mes. Tržaška cesta št. 26, za katarom v črevih.  
18. septembra: Barba Jager, hišna posestnica, 62 let, Sv. Petra cesta št. 81, za jetiko.  
19. septembra: Avgust Obrekar, črkostavčev sin, 1 mes. Sv. Petra cesta št. 6, za slabostjo. — Ignacij Vodopivec, poštnega služe sin, 14 ur, Gospodske ulice št. 9, za slabostjo. — Artur Sule, knjigovodja sin, 10 let, Poljanska cesta št. 60, za otrpenjem črev.  
20. septembra: Meta Podgornik, uradnega služe žena, 56 let, Dolge ulice št. 3, za vnetjem reber.  
V deželnej bolnici:  
17. septembra: Janez Zajec, pek, 29 let, za jetiko.  
19. septembra: Ana Mek, delavka, 45 let, za rakom.

### Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moč krina v mm.
sep. 7. zjutraj	737-86 mm.	13 2° C	brezv.	megl.	2-20 mm	
2. pop.	735-56 mm.	23 4° C	sl. svz.	d. jas.		
9. zvečer	735-08 mm.	19 0° C	sl. jz.	obl.	dežja.	

Srednja temperatura 18.5°, za 4.7° nad normalom.

### Dunajska borza

dne 20. septembra t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papiarna renta . . . . .	gld. 81-25	—	gld. 81-15
Srebrna renta . . . . .	82-65	—	82-50
Zlata renta . . . . .	112-60	—	112-30
5% marenca renta . . . . .	96-15	—	96-05
Akcije narodne banke . . . . .	880- . . . . .	—	882- . . . . .
Kreditne akcije . . . . .	281-60	—	281-70
London . . . . .	126- . . . . .	—	126-05
Srebro . . . . .	— . . . . .	— . . . . .	— . . . . .
Napol. . . . .	9 961/4	—	9 961/4
C. kr. cekini . . . . .	594	—	595
Nemške marke . . . . .	61-521/4	—	61-55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168	—
Ogerska zlata renta 4% . . . . .	100	—	—
Ogerska papirna renta 5% . . . . .	87	10	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. . . . .	104	50	—
Dunava reg. srečke 5% . . . . .	100 gld.	120	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi . . . . .	125	75	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice . . . . .	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice . . . . .	100	25	—
Kreditne srečke . . . . .	100 gld.	178	50
Rudolfove srečke . . . . .	10	20	50
Akcije anglo-avstr. banke . . . . .	120	110	75
Transmurray-društ. velj. 170 gld. a. v. . . . .	230	50	—

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

## Njiva dá se v najem, oziroma proda.

V mestnej občini Ljubljanski, Kapucinsko predmestje, odda se njiva, ki meri 8 oral, vkupe ali na drobno v najem, oziroma proda.

Kaj več pove trgovec Karel Kauschegg v Ljubljani, na Dunajskoj cesti. (679-1)

## Posestvo na prodaj.

Iz proste roke se prodaja pod ugodnimi pogoji posestvo pod Lipovco h. št. 16, fare Kolovratske, vulgo Lokanova. Hiša z vsem pripadajočim gospodarskim poslopjem, polje, travniki, gozdi, ugodno za živinorejice. Posestvo je blizu gladke ceste, blizu Toplice pod Št. Jurjem ter 1 1/4 ure od železniške postaje. Ponudbe vspremja dosedanjem posestiju J. Razpotnik na Lokah ali L. Habat v Zagorji. (659-3)

**Denar,** ki se more vrniti od 1 do 10 let v majhnih mesečnih obrokih, realno, diskretno in po ceni, toda le 300 gld. in več, dobē na posodo kavalirji, častniki, industriji, posestniki graščini, hiši in zemljišči, poslovji, zdravniki, uradniki, učitelji, trgovci in osobe, ki imajo pravico do pokojnine in dediščine, duhovniki in dame tu in na deželi. Naslov: F. Gurre, kreditni zavod, Gradeč. (515-25)

Naznanjam, da odprom svojo

## notarsko pisarno v Velikih Laščah

dn 21. septembra ter se ob jednem priporočam slav. občinstvu.

NIK. LENČEK,

(678) c. kr. notar.

**700 litrov**  
starega, uležanega, dvakrat destilovanega

## istinito pravega brinjevca v čisto razproda

### A. Lindtner v Kranji.

Razpošilja se v steklenicah po bokalu (Sanerbrunnflaschen), ter je dobiti tudi posamezna steklenica. (662-3)

### Nepresegljivo za zobe

**I. Salicilna ustna voda,**  
aromatična, upliva okrepjujoče, ovira spridruje zoh in odstranjuje smrdečo sapo. Večika steklenica 50 kr.

**II. Salicilni zobni prah,**  
splošno priljubljen, upliva okrepjujoče in nareja zobe svete in bele. A 30 kr.

Zgoraj navedeni sredstvi, o katerih je že prišlo mnogo zahval, ima vedno sveže v zalogi ter jih razposilja vsak dan po pošti. (616-4)

## „LEKARNA TRNKOCZY“ zraven rotovže v Ljubljani.

Vsakemu, ki kupi v lekarni Trnkoczy originalno salicilno ustno vodo in salicilni zobni prah, se pridene zastonj razprava o varovanju zob in ust.

### Tuji:

19. septembra.

Pri stenu: pl. Gaillner, Arco, Ferencijc v Dunaju. — baronica Grammont iz Linca. — Pöhl iz Budimpešte. — Dr. Snek iz Zagreba. — Ločki iz Kančije. — gofica Brigido, Sakl iz Gradeča. — Gač iz Kostanjevice. — Zampano Šnabla Fraisinger iz Trsta. — Dr. Kušer z Reke. — Pratter iz Karpana.

Pri Miheli: Hildebrand iz Monakova. — Dr. Kaizl, Lüssini, Feigel, Kastner, Stern z Dunaja. — Loser iz Prage. — vit. Hiegel iz Gradeča. — Elsacher iz Laškega trga. — Bruljak iz Postojne. — Haiderger iz Zagrada.

Pri bavarskem dvoru: Stalzer z Dunaja. — Gramer iz Koprišnika.

Pri avstrijskem cesarju: Weinko z Dunaja — Juglič iz Idrije.

Pri južnem kolodovru: Fuchs z Dunaja.

## R. DITMAR,

c. kr. priv. tovarna za  
svetilnice

na Dunaji.



**ETEOR-SVETILNICE**  
Petrolejske svetilnice  
najnovje konstrukcije,  
ki v svetlobi prekosé vsako-  
vrstne toliko slavljene svetilnice,  
v lastnih zalogah na  
Daniji, v Gradeči, Trstu, Pragi, Levovu,  
Budimpešti, Monakovem, Berolinu, Milanu,  
Varšavi in Bombaji

in v vseh boljših prodajalnicah svetilk.  
Tovarne  
na Dunaji, III., Erdbergstrasse 23, in  
v Varšavi, Chlodna 41. (674-1)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

## Hiša v Kamniku

v dve nadstropji, s hlevom, vrtom, 2 kletima ter velikim dvoriščem, se da v najem ali se proda. — Natančneje se izve pri upravnosti „Slov. Naroda“. (664-2)

**Hiša z jednim nadstropjem,**  
s prodajalnico, v najlepšem stanu, na prav ugodnem mestu  
v Vrhniškem trgu, s popolno štancusko opravo, vrtom,  
v nekaj gozd, jedno nivo in jedno senožetje,  
se dá v najem ali se pa tudi proda pod  
ugodnimi pogoji.

Natančneje izve se pri Antonu Komotarji, c. kr. notarju na Vrhniku. (668-2)

## „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po zmizani ceni sledeče knjige:  
**Ivan Zbogar.**

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Krščnik. — Ml. 8°, 198 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

### Knez Serebrjan.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 stranij. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

### Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halevy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

### Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Makšimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 stranij. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

### Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lebere. Poslovenil Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 stranij. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

### Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermonov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 stranij. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

### Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

### No v.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mlivoj. — Ml. 8°, 32 pôl. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

### Casnikarstvo in naši časniki.